

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.		
Fél evre . . . 5 . . .	Fél evre . . . 8 . . .		
Negyed evre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed evre . . . 4 . . .		
Egy hóra . . . 1 . . .	Egy hóra . . . 1 . . . 70 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.

Emelik az adót.

(Szoritják a prést az adókiadó bizottságok.)

Három négy éve Magyarország közgazdasági viszonyai veszedelmes lejtőre jutottak, s amint lefelé gördül a jólét a végső pusztulást rejtő szakadékba, egyre jobban növekszik a nyomoruság hó-görgetege. Családok, vidékek, sőt egész társadalmi osztályok földi javait, reménységét söpri magával ez az iszonyu lavina, a melynek robaja jajongó visszhangot ver szerte ez országban. Csak a hivatalos Magyarország süket a végső pusztulás e retentó muzsikájának meghallására.

A rossz évek, silány termés, alacsony árak sivár éveiben nemzeti hangszerré vált a gőzhajók sipja, melyet sirva hallgatnak kibujdosó véreink, amint utra kelnek messzi Hamburg városából Amerika felé. A második: a dobszó, amely mellett lábra kél a szegény ember jószága, keservesen gyűjtögetett szerdekje, meg az a másik dob, amely a Gotterballe ütemeire lépegető magyar fiúk lába alá pörgeti a taktust. Elöl a feketesárga, kétfejű sasos lobogó, — hátuk megett és az elmejükben, a szívükben az otthon hagyott nyomoruság.

Üres hombárok és telis-tele jegyzett telekkönyvek, tavaszi fagy és adóságot terhe, reménytelenség és kétségbeesés. Ez az ország képe. A fővárosban pedig a munkátlanok ezrei, bérházban álló nyomorgó munkások, az üzletek ablakaiban tarka cédulák, melyek a tönkrement kereskedői és ipartelepek végső óráit hirdetik, meglépáztott otthonok, kihült tüzhelyek: amelyek mellett-összegubbaszkodva, a nyomoruság, betegség tartanak haditanácsot.

S ilyen viszonyok közt ülnek össze az adókiadó bizottságok, hogy három évre rávessék a terhet az ország népére.

Minden emberi gondolkodás szerint ezeknek a bizottságoknak latba kelléne vetniök az ország mai vigasztalan helyzetét, hogy az elemi csapásoktól agyonsanyargatott lakosságra ne az állam legyen a legnagyobb elemi csapás.

E helyett az történik, hogy a bizottságok — amint mondják, pénzügyminiszteri rendeletre — 25—40 százalékkal fölemelik az adót országszer-

te. S teszik ezt az adózók meghaltatása nélkül.

Szorul az adóprés országszerte, pedig egyebet aligha sajtolhat ki a magyar népből a kétségbeesés jajszavánál. S ez fel is harsan országszerte. A fővárosban már tiltakozó gyűlést tartanak a szabóiparosok s e héten még két nagy ipari egyesület emeli fel tiltakozó szavát az ellen, hogy az állam tönkre tegye őket. Országszerte szervezkednek e végső csapás elhárítására.

A pénzügyminiszternek meg kell hallania ez iszonyu visszhangot, amelyet az adóemeléssel ellenfeljűlő ország ad az ő teherfelemelést elrendelő parancsszavára.

Meg kell hallania, hogy az egész ország bizalma meg ne rendüljön, az ő ígéreteinek szavában, melyek mézédos n csöregedezve, üdvös adóreformok életbeléptetésével kecsegtetnek már hosszú ideje.

Az adókiadó bizottságok most folyó áldatlan munkája három évnyi dőre méri ki a megsulyosított terheiket s a magyar nép mai megviselt állapotában éppen nem alkalmas az ilyen lelketlen erőpróbára, — összefog alatta roskadni. A magas politika pedig, mely a nemzeti állam kiépítését tűzte programjára, a rombolás munkájára nem vállalkozhatik, valamint nem lehet célja a proletáriátus tengerének növelése.

Hallja meg végre a pénzügyi kormány az ország jajszavát, háritsa el e merényletet a megpróbáltatott nemzet feje felől. . . . Sikong a hamburgi kikötőben az utra kelő hajók sipja és pörög a dob az udvarházak előtt.

Pusztulás marad a nyomokban és az adót, az adót emelik — egyre emelik.

P. M.

Benedek János beszéde.

(Elmondta a képviselőház máj. 5-iki ülésén.)

Benedek János: T. ház! A költségvetési vitának jelenlegi utolsó óráiban a háznak meglehetősen kimerült türelme és megcsappant érdeklődése mellett nem a legnagyobb kedvteléssel kezdek a szólásba. De mégis szükségét érzem annak, hogy ezekről a padokról a fogyasztási adó kérdésében ismételt

felemeljük aggódó, szerető szavainkat annak a szegény népnek érdekében, a melynek vállalai már roskadoznak a fogyasztási adók nyomasztó sulya alatt. Teljes mértékben magamévá teszem mindazokat az aggodalmakat és azokat az indokokat, a melyeket előttem szólott t. képviselőtársam, Szederkényi Nándor annyi ügyszeretettel, utánajárással és buzgósággal kifejtett; a boritaladóra vonatkozó határozati javaslatához is hozzájárulok, de még szívesebben hozzájárulnék, ha az nem leszállításról, hanem eltörlésről szólna. Azonban a leszállítás, azt hiszem, olyan helyes középut, a melyet elfogadhat az igen t. kormány is, a mely nemrég úgy nyilatkozott, hogy belátta a bor- és huszfogyasztási adó nyomasztó voltát és hogy indítatva érzi magát a leszállításra vonatkozólag kezdeményező lépéseket tenni.

De Szederkényi Nándor t. képviselőtársamnak előadása nem pusztán erre az adónemre, hanem valamennyi fogyasztási adónemre ráillik, és én azért nem pusztán a boritaladót, hanem általában az összes fogyasztási adókat akarom egypár pillanatig fejtegetésem tárgyává tenni. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.)

Az előttem szóló t. képviselő ur argumentálásában igen helyesen jegyezte meg, hogy ez az adónem a legszegényebb osztályt, a kis szőlőtermelőket sújtja legjobban, a fogyasztási adó többi nemei pedig ezzel egyetemben nem pusztán egyes vidékeket, egyes termelőket, a kisembereket, hanem az egész magyar népet sújtják. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A boritaladó is egyike a legigazságtalanabb adóknak és ezt nemcsak a tapasztalatok, nemcsak a mindennapi élet, a melynek jelenségeit oly sepepen fejtette ki az előttem szóló, bizonyítják, hanem bizonyítja a modern pénzügyi tudomány is. Szabad legyen e tekintetben Leroy-Beaulieunek egy munkájára hivatkoznom, a mely épen kezemben van és a melyben a francia boritaladóról a következőket írja (olvassa): „Franciaországban a legkiválóbb nemzeti ital a bor. Termelőinek a száma több százezerre megy. A bor értéke azonkívül igen változó, némely fajták százszorta többet érnek, mint mások, noha a kincstár, akár hanyagságból, akár tehetetlenségből, egyenlő adóval

terhel minden szeszese folyadékot. A következmény az, hogy a szeszese italok adója Franciaországban tűrhetetlen és gyűlöletes. Száz meg százezer gazdát vet számtalan alakosság, gyöttrő faggasztás alá. Megbotránkoztatja a közvéleményt az adó egyenlőtlen volta által, mely ugyanegy lévén az oly termékekre nézve, melyeknek értéke egy és száz között váltakozik, sokkal súlyosabban terheli a szegényt, mint a gazdagot. Ha el lehetne törölni az italadókat általában, vagy legalább azokat, melyek a közhasználatu italokat, mint bort, almásigert és sört terhelik és ha egy mérsékelt szeszadót és kávéadót tartanánk föl, mindenestre nagy szolgálatot tennék az országnak. Kiengesztelnék a kormányt mindazon osztályokat, melyek ma csak ellenségeiket látják benne. Angliában nagy mozgalom indult meg a végből, hogy felmentsék az adó alól mindazon fogyasztási cikkekkel, melyek a munkás asztalára kerülhetnek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Egy ilyen tekintélyes pénzügyi szakirónak a gazdasági tapasztalatokból merített ez a véleménye erősít meg engem még jobban — ha nem látván is a magunk állapotait — abban a nézetemben, hogy a fogyasztási adóknak jelenlegi állapota Magyarországon teljesen tűrhetetlen. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Egy alkalmatlan, tűrhetetlen mindennapi vendég ez a fogyasztási adó, a mely együtt ebédel, együtt vacsorál velünk, belekanalaz minden tál ételünkbe, beletorkoskodik minden kerty italunkba, a szegényt pedig annyira kizsarolja, hogy együtt ebédel vele és eleszi előle a vacsorát. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Ha kiszámítanók statisztikailag, — pedig igen könnyen ki lehetne számítani. — hogy egy-egy szegény munkásember, egy szegény parasztember mennyi ilyen közvetett adót fizet Magyarországon, egész bizvást el lehetne mondani, hogy a magyar munkás munkabérének, jövedelmének körülbelül egy negyedrészt fogyasztási adóban fizeti el. Ez az egy negyed rész tegyük fel, hogy csak 200 korona: ezért igen sok községben legtöbb adófizetés jog-czímén, ha ez egyenes-adó volna, virilis jogot élvezhetne. Én nem vagyok a virilis intézménynek barátja, (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) mert a szabad választási rendszeren, mint fundamentumon alapuló kormányzatnak lévén a hive, pálezzát török minden olyan törekvés felett, mely a gazdagoknak kiváltságokat akar adni, (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) de igen érdekesnek találnám, ha különösen a fogyasztási adóval oly érzékenyen sújtott szegény munkás azt követelné, hogy félrebb onnan tisztelt botos ispán ur, a ki a virilis uzsorást vagy pedig a nagybérő föképenzést vagy földbirtokost képviseléd ott a közgazgatás tanácskozási termében, mert

hiszen a nagy adófizetőknek, a gazdagoknak még az a privilégiumuk is meg van adva, hogy míg mi megválasztottak, csak személyesen gyakorolhatjuk ott jogainkat, addig ők botos ispánjukat, kocsisukat, cselédjüket is elküldhetik oda a maguk képviselője végett, még csak a választói névjegyzékben sem kell neki szerepelnie; tehát hátrább onnan az agarakkal és adjatok helyet nekünk is, mert mi vagyunk az igazi legtöbb adót fizetők. (Tetszés a szélsőbaloldalon.)

Azonban ők semmiféle jogot nem élveznek azért az óriási szolgáltatásért, a melyet fogyasztási adóban, közvetett adóban fizetnek be. És ez az igazságtalan adó oly tűrhetelenné teszi a helyzetüket, hogy különösen ha nagy családjuk van a munkásoknak, nem bírják már elviselni a terheiket és a kivándorlásnak oka legnagyobb részben épen az életnek elviselhetetlen terhe, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) a mely élet elviselhetetlen terhében benne rejlik a fogyasztási adóknak a borzasztó naga tömege. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

De egyenlőtlen is ez az adózás, mert a mint az előbb felolvasott idézetből bőségesen kitűnik, nincsen benne semmiféle ráció, nincsen semmi elfogadható pénzügyi avagy más indok, a melylyel azt megalkothatnók és kibékülhetnénk azzal az állapottal, hogy a legesekélyebb értékű vinkó után ugyanannyi fogyasztási adót kelljen fizetni, mint a legfinomabb tokaji vagy pezsgő után. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ez nagy igazságtalanság, mert ez is a legszegényebb osztályt sújtja, a szegény embert, a ki csak néha juthat egy-egy kerty italhoz és ez is bizonyára igen szerény értékű vinkó lehet és ez után épen annyi fogyasztási adót kell fizetnie, mert abban a borban befoglalatik ugyanannyi fogyasztási adó, mint abban a pezsgőben, vagy legfinomabb italu aszuberóban, a mely a gazdagok asztalán szokott feladatni. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A bornak, a sörnek, ezeknek a szolid táplálékoknak, ezeknek a nem butító és az érzékiséget ingerlő, nem idegrontó italoknak, mondok, ezeknek a szolidabb italoknak megadóztatása lehetelenné teszi a szegényekre nézve, hogy bort és sört oly mértékben élvezhessenek, mint az kívánatos volna, hogy a nép között a pálinkaivás helyett ezek terjedjenek el. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ugy hogy a bor és a sör helyett a szegény emberek inkább pálinkát isznak; a pálinkaivás kimeríti őket s ha egy pillanatig fel is üdíti tagjaikat, általában véve a végeredményben a pálinka-féle pancsok csak elerőtlenítenek és butítanak. Ez okozza azután az elégedetlenséget, a népnymort, a népnymor pedig a szocializmus karjaiba, vagy pedig Amerikába kergeti ezt

a szegény magyar népet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Rákosi Viktor: A pálinka a szegény embernek az ópiuma, hogy feledjen!

Benedek János: Nagy igazságtalanságnak tartom a mi jelenlegi fogyasztási adórendszerünket és hogyha a t. pénzügyminiszter ur, a mint az egyes adók tárgyában hozzá intézett beszédekben adott válaszában mindnyájunknak megnyugtatóra kijelentette, hogy szándékában van az egyenes-adóknak már a közel jövőben való reformálása, ezt csakugyan meg is valósítja: ugyanakkor az egyenes-adók reformjával föltétlenül a fogyasztási adókat, a közvetett adókat is reformálni kell. Az egyiket a másik nélkül, azt hiszem, bajos is volna megcselekedni, mert a milyen mértékben fogja leszállítani a fogyasztási adókat, pedig azokat le kell szállítani, mivel a helyzet másként elviselhetelenné és tűrhetelenné vált, természetes dolog, hogy olyan mértékben kell az egyenes-adókat is emelni. Az emelést azonban nem úgy gondolom, hogy a legszegényebb osztályt sújtja, hanem hogy a terhet azoknak a vállairól, a kik roskadoznak alatta, áttegye azoknak a vállaira, a kik vagyoni állapotuk és helyzetüknél fogva azt jobban elbírják. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: A progresszív adót kell behozni!) Hogy ezen reformnál föltétlenül tekintettel kell lenni olyan szempontokra a t. kormánynak, a mely szempontok ma teljesen figyelmen kívül hagyatvák, az kétségtelen. Nem azokat a tárgyakat kell fogyasztás alá venni, a melyek a szegény nép által használtak leginkább, (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) hanem azokat a tárgyakat, a melyek inkább luxus-, fényűzési cikkekkel képeznek, hogy ne álljon elő az az anomália, hogy míg egy falat hus, vagy egy kis darab kolbász után már fogyasztási adót kell fizetni annak a szegény munkásnak, a ki talán vasárnapi ebédjét ezzel akarja valamivel pompázóbbá tenni, mint máskor szokta, addig az automobil-kocsik, a melyek 15—16.000 koronába, sőt még nagyobb összegbe is kerülnek, azok teljes adómentességet élveznek. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A fogyasztási adók fizetésére annak van meg a képessége, a ki nemcsak a szükségleteire költ többet, a ki nemcsak elsőrangú szükségletét képes fedezni, hanem a kinek a fényűzési kiadásaira is telik. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A kinek az erszénye ilyen kényelmi, fényűzési kiadások teljesítését is elbírja, ennek kell fedeznie a fogyasztási adókat, ez kell, hogy viselje a fogyasztási adók terén a nagyobb súlyt, és ne a föltétlenül szükséges megélhetés elsőrendű cikkeit legyenek azok, a melyekre a fogyasztási adó hárul és a mely legjobban

nyomja a szegény népet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A fogyasztási adók kérdésénél másodsorban különös figyelmet érdemel részünkről a fogyasztási adók beszédének a módja. (Halljuk! Halljuk!) Nagyon helyes intézkedés volt a törvényhozástól, hogy a fogyasztási adók beszédési módjául meghagyta, hogy azokat megváltás és bérlés útján az egyes nagyobb vagy kisebb törvényhatóságok vagy községek magukhoz válthatják. De nagy hibája van annak a törvénynek, a mely ezt elrendeli, mert míg e törvény intenciója nemes, helyes, és világosan tisztán áll előttünk: nem egyéb, mint az, hogy a nép ne legyen kitéve egyesek kapzsiságának és zsarolási vágyának, addig másfelől nagyon helytelen ennek a törvénynek egy másik intézkedése, a mely ugyanakkor módot nyújt az egyes bérlő községeknek italmérési üzletek felállítására, szeszraktárak tartására, egyszersmind pedig felszabadítja ezeket a bérlőket arra, hogy az alkoholizmust terjesztsék. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) s ezt a vállalatukat ne mint a nép és a község érdekében, a nekik adott kiváltságot tekintsek, hanem mint eszközt arra, hogy a saját házi pénztárukat a nép megrontásával gazdagítsák. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Benne van az 1899: XXV. t. cz. egyik indokolásában az is, hogy épen az iszákosság terjedése elleni védekezést a mai viszonyoknak megfelelően az állam érdekével kívánta ez a törvény összhangzásba hozni. De miképen hozza összhangzásba? Szép gondolat volna, a mely teljes összhangzásban állana a szeszadó jogosultságának az indokolásával, mert hisz egyik indokolása a szeszadónak, a szeszadó jogosultságának az, hogy a szeszfogyasztás az erkölcsökre és az egészségre káros befolyással van és ily módon az szűkebb térre szoríttatik. Azonban, hogy miképen alkalmazza a kormány és miképen felel meg a törvény ezen indokolásának, semmi sem bizonyítja jobban, mint a pénzügyminiszterium által 1901-ben 34.819. sz. a. kiadott rendelet, a melyben a fogyasztási adóknak 1902—1904. évre szóló biztosításáról intézkedik. (Halljuk! Halljuk!) Ebben a rendeletben többek közt ezt mondja a pénzügyminiszter ur. (olvassa): „Az 1892. XXV. t. cz. 5. §-a által nyújtott azt a felhatalmazást, hogy a boritaladó bérlőinek italmérési engedély adható, a pénzügyminiszter nem óhajtja igénybe venni azokra a községekre nézve, a melyekben a bérösszeg az 1000 koronát el nem éri“. Ezt lehet magyarázni jobbra is, balra is, azonban világos és kétségtelen értelme ennek mégis csak az, hogy ily módon felhívja a községeket és a magánvállalkozókat arra, hogy 1000 koronát is igérjenek meg

a fogyasztási adó bérletéért, hogy ily módon új italmérési engedélyhez juthassanak, a már meglevő italmérési engedélyek mellett kaphassanak újabb engedélyt, hogy így a bérlő a konkurens üzletek elnyomásával, vagy legalább is egyenlőtlen konkurrenzia támasztásával mindenestre a legkárosabb hatást idézze elő az iszákosság terjedése tekintetében. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ha őszintén azt czélozta volna a miniszter ur, hogy a kisebb községekben ne legyen a szegény lakosság indokolatlan korcsmaszaporításnak és ezáltal az alkoholizmus romboló veszélyének kitéve, akkor nem ezt kellett volna elrendelnie a miniszternek, hanem azt, hogy ilyen kisebb községekben a fogyasztási adó bérlője egyáltalán ne kapjon italmérési engedélyt. Sőt én ezt megtoldom azzal, hogy nagyon helyes, bölcs intézkedésnek tartanám a törvénynek oly módon való megváltoztatását, hogy a fogyasztási adó bérlője, legyen az akár magános, akár község, egyáltalán ne kaphasson italmérési engedélyt, (Helyeslés a szélsőbaloldalon.), mert tömérdek visszaélésre ad az alkalmat. Hogy a közigazgatási hatóság a mellett, hogy saját feladatát igyekszik úgy, a hogy megoldani, még ilyen pálinkamérő pinczévé vagy bódévá is sülyed le, az tömérdek visszaélésre ad alkalmat, mert a közigazgatási teendők ama bizonyos részeit, a melyeket az italmérési törvények és szabályok a bérlők kezébe vagy a közigazgatási hatóság kezébe tesznek le, úgy összezavarják, hogy e miatt a fogyasztó közönség, különösen a vendéglősök és korcsmárosok a legnagyobb kárt vallják. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Az italmérési jogosultság és engedély megszerzésének módja az, hogy a midőn ezért folyamodik valaki, akkor a kérvényt a pénzügyigazgatóság átteszi a közigazgatási hatósághoz; ennek véleményezése nem minden tekintetben irányadó ugyan a pénzügyigazgatóságnál, de italmérési engedélyt rendszerint csak az szokott kapni, a kinek a közigazgatási hatóság ezen engedély megadását véleményezi. Hát már most lehet-e várni, hogy tárgyilagosan, igazságosan, a dolog lényegének megfelelő módon fog véleményt adni az a közigazgatási hatóság, az a közigazgatási közeg, a ki talán maga is benne van annak a szeszüzletnek kezelésében, a mihez a közigazgatási hatóság, illetőleg az illető nagyközség vagy törvényhatóság úgy jutott, hogy kibérelte a fogyasztási adókat? (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Lehet-e ettől a tárgyilagosságot, lehet-e ettől a törvényigazságos alkalmazását várni? Egyáltalában nem; sőt a napról-napra szaporodó panaszok és a pénzügyminiszteriumnál felgyülemlett felebbezési akták

azt tanúsítják, hogy itt rejlik minden bajnak a forrása.

A tömérdek visszaélésre okot nemcsak az engedélyek megadása, hanem különösen azok elvonása is szolgáltat, mert semmi egyéb sem szükséges, csak az, hogy valamely italmérési üzlet egyenlőtlen, vagy olyan versenyt támaszson magának az illető fogyasztási adót bérlő nagyközségnek vagy törvényhatóságnak, a melyet ez magára nézve kényelmetlennek tart és ezer meg ezer mód áll rendelkezésére, ezer meg ezer alkalma van az illető közigazgatási hatóságnak, az illető községnek a maga erejét éreztetni, konkurrenzának annyi kellemetlenséget szerezni, a mennyit csak akar, végül pedig őt akár igazságos, akár igazságtalan uton az italmérési üzletétől megfosztani. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mójában áll ez, t. képviselőház, mert hiszen az italmérési engedélyekre vonatkozó legutóbbi, 1899 XXV. t. cz. valamennyire kodifikálta ugyan már az előző, egymással homlokegyenest ellenkező összevisszarendelkezéseket, de még ebből is oly definíciók, oly utasítások, oly meghatározások vannak, a melyek bőséges alkalmat szolgáltatnak a közigazgatási hatóságnak arra, hogy a törvényt így vagy amúgy értelmezze, Ha ennek a törvénynek szavait strikte meg akarják tartani, akkor ki van téve az illető italmérési engedélyért folyamodó annak az eshetőségnek, hogy az ugyan soha semmiféle italmérési engedélyhez jutni nem fog; mert ott van p. o. a törvénynek, gondolom, G §-a, a melyben be foglaltatik az, hogy az italmérési üzlet templom, iskola, közhatalóság, közhivatal közlelésben nem engedélyezhető. Már most, hogy mi az a közel, mi az a távol, a törvényben meghatározva nincs; ez a miniszteri utasítást pedig lehet úgy értelmezni, a mint odalenn akarják. A törvény közhivaltalt említ. Micsoda közhivatal? Semmiféle közhivatal közlelésben sem lehet italmérési üzlet? Hát p. o. a törvényeszéki bírakat esetleg attól lehet féltetni hogy ahelyett, hogy az igazságszolgáltatást gyakorolják, a szomszédos pálinkamérésben fognak bejárni és ott fognak pálinkázni? (Derűltség.) Ellenkezőleg, a törvényszékhez, járásbíró-sághoz beidézett vidéki közönségnek, a mely néha reggeltől estig kénytelen várakozni, a míg őt tanuként kihallgatják, eltávoznia pedig nem szabad, mert a törvényszéki elnök rendbírósággal sutja, ha későbbben talál megjelenni, egész álló napon át kell ott koplalnia, ha csak tarisznyán nem hoz magával, pedig az a szegényebb ember arra számít, hogy elmegy t st-véréhez, komájához, vagy a kocsmába és nem távozzatik a törvényszék épületétől messzire, nagyon is érde-

kében áll, hogy legyen a törvényszék a járásbiróság közelében egy üzlet, a melyben egy korty italt, egy falat kenyeret kaphat. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ez kétségtelen és a törvény mégis azt mondja, hogy közhivatal közelében italmérési engedély egyáltalában ne adható. Ezt különben csak annak illuzóráására hozom fel, hogy ezt a törvényt tetszés szerint lehet értelmezni. Különben nemcsak erről a törvényről és az erre vonatkozó miniszteri utasításról van szó, hanem a rendeletek azon óriási tömkelegéről is, a melyet az italmérési adók kezelése, behajtása, továbbá az engedély megadása, elvonása és más hasonló természetű dolgokra vonatkozó intézkedések tárgyában a minisztérium kiad. Ezeknek az intézkedéseknek se szeri, se száma. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ezek között nem tud ma már eligazodni senki, semmiféle Ariadne-fonal segítségével. Olyanok már ezek a paragrafusok, mint a Petőfi öreg tanítójának a zrinýije, a melyről azt mondja, hogy mindenféle zsinórral úgy ki van kanyargatva, hogy a menydörgös menykő is eltévedne rajta. (Élénk derűtség és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Üssön bele a menydörgös menykő!) Ezekben a törvényekben és szabályokban sem tudna a menydörgös menykő sem eligazodni. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ezért van azután az, hogy a kiadott rendeletek helytelen értelmezésén úgy kíván segíteni a minisztérium, hogy egy újabb rendeletet ad ki. Ily módon egy circulus vitiosus áll elő, a melyen csakis akkor lehetne segíteni. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) ha ezeket a törvényeket, szabályokat egységesítenék. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) úgy, hogy egy kis könyvben, egy kissébb, miniszteri utasításban egy tömegben találna meg úgy az italmérő, mint a fogyasztó közönség és maga a hatóság is az idevágó összes rendeleteket. (Élénk helyesítés a szélsőbaloldalon.) Ezeknek a szabályoknak fogyatékoságából áll elő az a körülmény, hogy se vége, se hossza nincs a tényleírások felvételének, a melyekkel a pénzügyigazgatóságot a pénzügyi biztos urak valósággal bosszantják. Más dolga van annak a pénzügyigazgatóságnak, mint a pénzügyi biztosok által felvett, többnyire idétlen tényleírásokkal való bibelődés, de maguk a pénzügyi biztosok a kik annak idejében elismerem, sikerrel tették le a vizsgát, ámde az azóta érkező újabb rendeletekről talán tudomással, sőt sejtelemmel sem bírnak, vagy legalább nem fordítanak gondot arra, hogy azokat megtanulják, olyan tényleírásokat vesznek fel naponként, a melyeknek láttára bizonyára az igen t. pénzügyminiszter ur és a minisztériumban dolgozó hivatal-

nokai is csak bosszankodnak. Különösen azon kzségek, a melyek a fogyasztási adók beszedési jogát bérlik, szokták ezekkel a tényleírásokkal végigszekirozni a fogyasztóközönséget, különösen a korcsmárosokat és a vendéglősöket. És itt térek át felszólalásom tulajdonképeni céljára. (Halljuk! Halljuk a szélsőbaloldalon. t. i. azokra a zaklatásokra és akadályokra, a melyeket ezen intézkedéseivel a vendéglősipar utjára gördit a t. kormány.

Magyarországon a vendéglősipart az azt támogatni hivatott kormány teljesen elhanyagolja, ignorálja, pedig ez az ipar megérdemelné a támogatást nemcsak gazdasági, hanem nemzeti szempontból is. Nem vagyok barátja annak, hogy az egyik ipar a másik rovására dédelgettsék és nem csupán a vendéglős ipar érdekében, hanem azon czélok érdekében is, a melyeket ez az ipar szolgál, kívánom azt, hogy nagyobb tekintettel legyenek a vendéglősök érdekeire, mint eddig voltak. Szükséges volna ez gazdasági, de nemzeti szempontból is. Gazdasági szempontból azért, mert a fogyasztási adóknak magassága folytán a vendéglői borárak oly magasak, mint azt kifejtette már előttem szólott t. képviselőtársam Szederkényi Nándor, hogy ennek, valamint a huszfogyasztási adóknak magassága folytán a mi étlapjaink egyáltalában össze sem hasonlíthatók a külföld nagyobb városainak étlapjaival és így a vendéglősipar a versenyt e tekintetben a külföld vendéglőseivel meg állani nem képes. A fogyasztás adókon kívül a vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok vállait terhelik az italmérési engedélyilletékei, jövedelmi adó, továbbá a II-od osztályú kereseti adó és még egy speciális teher is, t. i. a rendőri díj. Ennyi mindenféle teher mellett lehet-e kívánni a magyar vendéglőstől, hogy olesón szabja meg ételeinek és italainak árát? Ebben gyökelezik a kuforrása annak, hogy ez az ipar nem tud kifejlődni úgy, a mint az szükséges volna gazdasági és nemzeti szempontból. Hogyha Magyarországon a vendéglősipar azon a színvonalon állana, a melyre a közel jövőben hiszem hogy felfog emelkedni, hogy olesón juttathatná az idegeneket ételhez és italhoz és jó szálláshoz, akkor az idegenek forgalmát jobban elő tudnók mozdítani. Alig van nagyobb város Ausztriában pl., a melyben nem léteznék egy Fremden-Verkehr-Verein, idegenek forgalmát elősegítő egyesület. De nálunk hiába is alkotnánk ilyen egyesületet, mert a mi vendéglőink, szállodáink magas árai mellett nem is lehet kívánni, hogy ide jöjjenek pénzt költeni. Az az idegen, a ki hozzánk jön, nem pénzt költeni, hanem pénzt elvinni jött ide. Nekünk pedig olyan idegenekre volna szükségünk a nemzetközi forgalom és a gazdasági emelkedés szem-

pontjából, a kik mint turisták, műkedvelők szeretnek tájakat látni, vágnak viszonyokkal megismerkedni, de mondom ilyen vendéglői és szállodai viszonyok mellett ez teljesen lehetetlen. — Továbbá szükséges volna ezen ipart támogatni nemzeti szempontból is.

A magyar vendéglősök a nélkül, hogy erre bármi tekintetben szorítottak volna, önmaguktól annyira megmagyarosodtak, hogy csak a közeli tiz esztendő tanúsága szerint elmondhatjuk, hogy ma már nincsen Budapesten olyan vendéglő, a hol ne magyarul beszélnek és idegen nyelven csakis az idegenek, vagy az olyanok kedvéért beszélnek, a kik idegen nyelven szólítják meg őket. Nagyon jól ismerem ezeket a dolgokat. Ennek a szakiparnak egy alapos ismerője, a ki ezen ügyekkel alaposan foglalkozott, t. barátom és képviselőtársam, Sacellary György, tanubizonyoságot tehet arról, hogy saját erejükkel mennyire tudtak menni ezek az annyira elnyomott magyar vendéglősök és kávéosok. Alakítottak nyugdíjgyuletet megtakarított föltételeikből és ma már több 100,000 koronára menő alappal rendelkeznek. Lefőzték e tekintetben az ügyvédek, a kik csak most sürgetik a törvényhozasban, hogy valamiképen jöjjön segítségükre és tegye lehetővé, hogy hasonló természetű intézményt tudjanak létesíteni. Ime ezek az annyiféle oldalról sanyargatott emberek képesek voltak ilyen szép intézményt maguktól létesíteni.

De vannak ennek az iparnak egyéb hiányai is, a melyeket majd annak idején, az illető tárczáknál, alkalmasabb időben fogok felhozni. Nem lévén kvalifikációhoz kötve a vendéglősipar, nálunk minden kétségbeesett exisztencia, ha már másképp nem képes megélni, vendéglősnek vagy korcsmárosnak megy és oda gravitál. Ez idézi elő azt, hogy ezeknek a vendéglősöknek, korcsmárosoknak és italmérőknek évenként 20%-a töremegy. Sehoh a tönkremenetelnek annyi jelenségeivel nem találkozunk, mint ezen a téren. Vannak egyes kivételek, szellemi és anyagi tekintetben emelkedettebb tehetségű emberek is, a kik művelői ezen szakiparnak és a kik szinte tökéletességre tudták emelni ezen ipar gondozását. Neveket nem akarok említeni, de előttünk vannak azok; hiszen a kormány figyelmét is magukra vonták ezek, mert azzal igyekeztek őket kitüntetni, hogy egy-egy rendjelet akasztották a nyakukba, noha ők azt bizonyára szívesen elengedték volna.

Mint hogy tehát nincs kvalifikációhoz kötve a foglalkozásuk, maguktól rájöttek arra a gondolatra, hogy nem jó lesz minden proletárt erre a pályára engedni; létesítettek tehát maguktól szakiskolákat, a melyeket fenn is tartanak saját erejükből. Nem va-

gyok az ipar korlátozásának, megkötésének barátja; annak azonban, hogy mindenki, a ki valamely iparágat folytatni akar, ahhoz értsen is és hogy legalább is valamely bizonyítéka legyen arról, hogy ő azzal az iparral elméletileg, vagy gyakorlatilag foglalkozott, határozottan barátja vagyok és a korcsmárosoknak ebbeli törekvése teljesen jogosult. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Én tehát, nem akarván ennél a pontnál sem tovább időzni, csak arra kérem az igen t. kormányt, hogy ennek az iparnak jóra való, derék munkásait méltóztassék nagyobb figyelemre méltatni és azokat a kérvényeket, a melyekkel ezek annyi szakértelemmel és — mondhatom — nem önzésből, de saját szakiparunk érdekében, a mely a magyar nemzeti munkának egyik jelentékeny tényezőjét képezi, zaklatják a miniszter urat, méltóztassék több figyelemre méltatni; hallgassa meg a miniszter ur azon kérélmeket, a melyek ezen iparág helyzetének javítására vonatkozólag hozzá intézettek,

De, t. ház, a mi fogyasztási adónknak legnagyobb baja mégis csak az, — a mint beszédem elején is mondtam — hogy a legszegényebb osztályt sújtja, (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) azt elkészeríti, elkedvetleníti és a legtöbb elégedetlenségnek, zugolódásnak a forrása. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Az ideai május nagyon hidegen köszöntött be a mi hazánkba; dér és fagy lepte meg terményeinket és idejekorán letarolta gyümölcsfaik termését. Május reggelén pedig a magyar trónnak egyik várományosa idegen nyelven sajnálatát fejezte ki a felett, hogy magyar hazájának. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Tartománynak!) ennek a „tartomány“nak nyelvét nem érti. Szóval szomorú kilátások tárultak elénk május hajnalán a jövődöt illetőleg. De a szeretetlen idegen szónál, a kora tavaszi fagynál fagyasztóbbnak tartotlam én egy másik sóhajtást, azt, amely 70.000 munkásnak ajakáról röpönt el ugyanekkor, ugyanezen a napon, a kik, el lévén tiltva a zajosabb tüntéstől, csendesesen vonultak végig Budapest azon utcáin, a hol a nagyurakat nem zavarják és a hol őket a rendőrök sétálni engedték.

Az ő elnyomott sóhajtásuk azt a szomorú tanuságot adta lelkemnek, hogy ha ezeknek az embereknek a helyzete nem lenne olyan nyomasztó, akkor a magyar haza szeretete, a magyar nemzet szeretete helyébe nem tenék azt az idegenszerű „nemzetközi“ jelszót, nem választanak ezt, ha őket a magyar törvényhozás, a magyar jog, nem tekintené mostoha gyermekeknek (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A magyar Alföldről Amerikába törekvő elnyomott szegény nép millióinak só-

hajtása zug felém és én e zugásból azt a tanuságot meritem, hogy óvakodni kell attól, hogy a borongó fekete május vörös májussá ne legyen. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ezt pedig azzal teszszük meg, ha nagyobb tekintettel leszünk a szegény osztályokra, ha a szegény osztályokat felmentjük a fogyasztási adók nyomasztó terhétől, ha nem vesszük ki a betevő falatnak legal bb felét a szájukból, nem keserítjük el azzal a hazával szemben, a mely kell, hogy édes ott-hont nyujtson nekik. Minthogy pedig a t. miniszter ur költségvetésében nem találom meg az erre vonatkozó reményt és kilátást, a költségvetésnek ide vonatkozó tételét nem fogadom el. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. A szónokot többen üdvözlük.)

Az amerikai Kossuth-szobor.

(Levél a clevelandi szoborbizottság elnökétől.)
A mi tengerentúlra elszármazott magyar testvéreink igazi amerikai eréllyel és gyorsasággal valósítják meg a gyönyörű tervüket.

Mi itt fontoskodunk, tépelődünk, szájaskodunk, lármázunk, idegeskedünk, azután — mint a debreczeni jó öreg királyi tanácsos polgármester — ijedezünk, hogy ha Kossuth atyánknak szobrot emelünk, akkor rebellis hirbe keveredünk, felséges Habsburg urék még megaprehendálnak reánk... Ezenfelül elérmitően sokat ülésezünk is, mely üléseken szép szavakat füzünk koszoruba, de egy egy ilyen eseménydus nap után hónapokig is pihenünk és a ki a maga adományát befizette, az már mind azt hiszi, hogy ezzel lerótta a hazafias kötelességét!

Szóval az adófizetéssel helyezik egy színvonálra a hazafias kötelességnek a gyakorlását.

Nem úgy uraim? Szégyenletes megrögzöttség ez a miénk. Tanuljunk az amerikai magyar testvérektől, a kik alig néhány hónap alatt valósítják meg a Kossuth-szobor felállítását, mert ott az első, mint az utolsó egyforma lelkesedéssel karolja, gyámolítja az eszmét, mindenik erejéhez képest háritgatja a megvalósítás akadályait.

Itt Debreczenben is rég nép gyűlést kellett volna tartani és kérdőre vonni a Kossuth-szobor altatgatóit és megbélyegezni a városi körök szégyenletes közönyét és mostohaságát, hogy hol és miért késik az adományaival a Kossuth-szobor alapra a híres Debreczen város?

De térjünk vissza a mi tengerentúlra származott testvéreinkre, az amerikai magyarokra, a kiket példaként állíthatunk a hazai kevély magyarok elé. Perczel Lajos clevelandi közjegyzőnek, az amerikai Kossuth-szobor bizottság elnökének közöljük itt egy levelét, mely igen tanulságos levél.

Egyrészt értesíti debreczeni Tóth András mesterünket az anyagiakat illetőleg, — a szobor felállítási költségének a felét tudvalevőleg már a mult hetekben kézhez vette kábel sürgöny útján Tóth András, — másrészt érdekesen és praktikus nyilatkozik az elnök a mester tiszteletdíját ille öleg. A meleghangú és amerikaiasan okos levelet még április 24-én adta fel a clevelandi postára Perczel közjegyző, a mi lusta magyarjaink buzditására közöljük azt.

Cleveland, O., ápril 24, 1902.

Mélyen tisztelt

Tóth András szobrász nrnak

Debreczen.

Igen tisztelt mester!

Azt hiszem, a becses czimére reádesen küldött „magyar Hirmondó“-ból eddig is értesült a Kossuth szobra érdekében kifejtett munkálkodásunkról.

De meg a mai napon — vagy talán 1—2 napra ezután, a Knaith... et Kühne leipzig bankháza útján cabel sürgönyileg utalványozott szobor költségek felét, meg is kapván, már megtehette a szükséges lépéseket a szobor megöntését illetőleg. (Már Hirman Ferencz budapesti jeles ércöntő önti is a szobort. Szerk.)

Jelen soraim célja tudatni, hogy a költség előleget az egyesült clevelandi magyar egyesület bizottsága küldé, s hogy a még esedékes összeget június hó folyamán befogjuk küldeni, a midőn tudatni fogom, hogyan és mely czég által eszközöltesse a szállítást.

Tisztelet díját illetőleg, határozott ígéretet nem tehetek, — annak a nagysága az e czélra begyűjtendő összegtől függ, iparkodni fogunk azon, hogy elismerésünk méltó legyen az ügghöz, a melynek szolgálatába állottunk.

Egyelőre fogadja nagyrabecsülésem és honfitársi üdvözetem tolmácsolását

tisztelő hive

Perczel Lajos.

Most pedig kérdjük, mit szólnak mindezekhez a debreczeni Kossuth-szobor felállításának az altatgatói? Nem pirul a szegénytől az arcuk?!

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Az ev. ref. templomi szolgálatok sorrendje a következő:

Nagytemplom Kovács János isk. felügyelő lelkész. Kistemplomba Dicsőfi Józse lelkész. Újtemplomba Mitrov és Gyula lelkész. Ispotálytemplomban Szabó Bertalan s lelkész. Csapókertben: Szabó Zoltán theologus.

Az ágost. hitv. ev. templomba d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

Városi rendkívüli közgyűlés.

Debreczen város törvényhatósági bizottságá május 9-ik napján, azaz pénteken délelőtt 9 órakor a városháza nagytanácsstermébe bizottsági rendkívüli közgyűlést tart,

Tárgyak: 1. Hevesmegye körlevele a hazáért verzett Rákóczy, Thököly, Beresényi, diffamálását kimondó törvények törlése, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása és szobrának mielőbb felállítására, valamint az 1848-49-iki honvédek érdemeinek törvénybe iktatása tárgyában a magyar képviselőházhoz intézett feliratának hason szellemű felirattal támogatása iránt, tanácsi javaslattal. 2. Tanácsi előterjesztés a közös lovassági laktanya bekerülési költségéből még fizetetlen 72.315 korona 89 fillér mi módon való fedezése tárgyában. 3. A 4.737.900 forint nagykölesőnről elszámolás, szakbizottsági és tanácsi jelentéssel. 4. A tanács bemutatja a város vagyon leltárát, az ennek kezelésére vonatkozó szabályrendelet javaslattal. 5. A házipénztár számadásainak felülvizsgálására közgyűlésileg kiküldött ötös bizottság jelentése. 6. Tanácsi előterjesztés az önkéntes iskola felállításához közgyűlésileg megszavazott 42.000 koronának függő kölcsön általi fedezésére. 7. Tanácsi előterjesztés az esküdt-kepes egyének 1903. évi alaprajstromának egybeállítására hivatott összejáró bizottságnak megalakítására.

Szerkesztőségi hír.

A holnapi áldozó esztörtöki ünnep miatt lapunk nem fog megjelenni. A legközelebbi lapszám szombaton jelenik meg.

Benedek János beszéde.

Benedek János országgyűlési képviselőnek a Debreczen főszerkesztőjének, parlamenti beszédét közöljük mai lapunkban. A böszörményi választó kerület jeles képviselője ez alkalommal az adózásról beszélt, különösen érdeklődően szökött a vendéglős ipar megterhelteséről.

A városi köztörvényhatósági bizottsági tagok figyelmébe

ajánljuk Debreczen városának, f. hó 2-dikére kitűzött rendkívüli közgyűlését. Szomorú tapasztalatunk az volt iddájáig, hogy a bizottsági tagok, ha csak valami sógorsági — komasági érdek nem harangozta össze a gyülekezetet, szívesebben maradtak otthon, mintsem hogy a közgyűlési teremben pontos ellenőri hivatásukat betöltsék. Azért szükségesnek tartjuk külön felhívni városi bizottsági tagok figyelmét a május 9-diki rendkívüli közgyűlésre, mert a városta, a városi polgárságra a legnagyobb fontosságú ügyeket fog tárgyalni a bizottság. Politikai pártkülömbiséget nem tekintve kérjük fel tehát a város atyákat, hogy pontosan, tömegesen jelenjenek meg a rendkívüli közgyűlésen, mert anyagi érdekek s ügyletek megoldásáról is szó lesz ottan. Ne hiányozzék tehát senki a polgárok bizodalalmának letéteményesei közül. Mert kötelességét szegi meg, súlyosan mulaszt az a bizottsági tag, a ki ezen fontos közgyűlésről magán érdekek miatt vagy nem törődömségből marad el.

Debreczeni új ügyvédek.

Általánosságban véve az ügyvédi kar számának a gyarapodását kevés bizodalommal tekintjük, ha csak a szám növekedik,

nem pedig a tekintélyt emelő erő is. Most azonban egy minden tekintetben rokonszenves, tehetséges, jelesnek mondható erő gyarapodásról adhatunk hírt. Dr. Dóczy Emil, a debreczeni fiatal jogászvilág egyik valóban rokonszenves és tehetséges, komolyan hivatott tagja, tegnap délután tette le az ügyvédi vizsgát. Az új ügyvéd továbbra is Debreczenben marad, mi őszinte sikert és előhaladást kívánunk választott pályáján dr. Dóczy Emil ügyvéd urnak

Mint értesülünk ugyancsak most tett ügyvédi vizsgát Budapestén egy másik debreczeni származású fiatal jogász is, dr. Weinberger Sándor, aki szintén Debreczenben nyitja meg az ügyvédi irodáját.

Zenedei növendékek hangversenye.

A debreczeni zenede középosztályú növendékei bemutatása végett folyó 1902. évi május hó 11-én, vasárnap hangversenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Az 5. szám után 5 percznyi szünet. Kezdeté este 7 és 1/2 órakor.

A medikus kisasszony halála.

A budapesti orvostanhalgatónok most még amugy is kicsiny sorából kidőlt egy kedves szép leány. Hirtelen halt meg, anélkül, hogy a veszedelmes kórnak meg csak a tünete is jelentkezett volna. Halála előtt három nappal bágyadságról panaszkodott kártársnőinek a legszebb reményekre jogosító Tarján Alma, akit azok a legrajongóbb szeretettel és aggódo figyelemmel apoltak éjjelnappal, anélkül, hogy még csak sejtettek volna is a csekély jelentőségűnek látszó szimptomákból, hogy mily közel áll hozzá a halál. Harmadnapra anélkül, hogy állapota egy perczre is rosszabbra fordult volna, az izmos tehetségű, szellemes, bájos leány kártársnői karjában hirtelen meghalt. A szép halott holtteste a Fenczoló asztalra került és tudós professzorai, a kiknek Tarján Alma kedvencz növendékük volt, megállapították, hogy tüdejében mélyen elrejtve lappangott egy rosszindulatu daganat, amely rövid idő alatt agyát is megtámadta.

Meghatóan nyilvánult a kollegák, kolleganők és a tanárikar részvéte a szép halott iránt. Ravatalát telehintették virágokkal és koszorúkkal halmozták el koporsóját. Ravatala előtt a kolleganők nevében Genersich Gabriella mondott megható bucsuzó beszédet, a férfihallgatók részéről pedig Rejtő Sándor bucsuzott el tőle, szép beszédben magasztalva mint nőt, medikust és barátot. — A beszentelt hullát tegnap este Nickifalvára szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Zsidó . . . cigányok.

Az „Aradi Közlöny” egy eredeti amerikai levelet közöl, mely egyéb amerikai tarkaságok és érdeklenségek közt az amerikai, úgynevezett magyar cigánybandákról is megemlékezik és a következő felfedezést írja:

Amerikában a magyar dolgok közül csak a cigány kedvelt. Azonban a cigánybandák tagjai nak legnagyobb része nem is cigány, hanem zsidó. A Boulevard-kavéházban például játszik egy jobb banda, ebben is csak a czimbalmos, meg az egyik kontrasz cigány; a többinek külseje elárulja a zsidó voltukat. Kenyérkeresetnek, ha jobb nem akad, ez is jó.

Az ujjvárosi magyar ref. polgárok és polgárnők tánczvigalma.

Ujjvárosról írják: A balmazújvárosi ref. polgárok és polgárnők igen sikerült tánczmulatságot rendeztek folyó hó 4-én az orgonajavítás czéljaira, ez alkalommal érdekes vendégek voltak a közsegnek, a menyiben a tánczvizalmat megelőző társasbédén megjelent a szoboszlói választókerület országgyűlési képviselője Kovács Gyula ur is, a kit szoboszlói párthiveink jelesei közül 8-an kísérték át, ezek között volt H.-Szoboszló egyik érdekes lelkésze Nt. Dr. Baltazár Dezső, továbbá Ádám János pártelnök, Oláh Miklós a függetlenségi és 48-as Kossuth-kör elnöke. A vendégek Nt. Illyés Endre lelkész ur vendégszerető házána szállottak meg, a honnan a polgárság küldöttei által meghivatattak, indultak a polgári Olvasókör helyiségébe a tiszteletükre rendezett bankettre, itt már akkor terített asztalok mellett 130-an voltak jelen nemcsak párthivek; de az elientábor jelesei közül is azok, kik a választásnál a kerület országgyűlési képviselője ellen szavaztak ugyan, de azóta elismerték Ns. Kovács Gyula érdemeit. A polgári Olvasókörben a vendégeket Harangi János, a kör elnöke üdvözölte, kezdetét vette az ebéd, melyen igen szép, tartalmas és a köznép jólétének előmozdítását czélzó beszédek hangzottak el. A magyaros barátkozás és eszme csere a keső esti órákig tartott, a midőn is megkezdődött a táncz mulatság, melyen mintegy 700-an vettek részt. A kerület szeretett képviselője is az éjféli utáni órákig ropogtatta a magyaros csárdást, emelvén ezzel a jó hangulatot s erősítvén a polgárságnak iránta eddig is érzett szeretetét és ragaszkodását. A tánczvizalom, melynek rendezésében kiváló érdeme van a magyar ref. polgárnőknek, a reggeli órákban ért véget és az erkölcsi siker mellett annyagi sikerét ama 200 korona tisztá jövedelem bizonyítja, a melyből az Egyház javításra szoruló orgonája a hűvek újabb megterheltesére nélkül kijavitható lesz. Balmaz-Ujjváros 1902. Május 5. Varga Miklós ev. ref. tanító.

Árvaügyi bizottsági ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága 1902. év május hó 10 n d. u. 5 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart Tárgyak: Folyó ügyek.

A debreczeni kereskedő-társulat

f. Hó 8-án. esztörtökön, a társulat dísztermében, felolvasó-estélyt rendez. Sorrend: 1. A kereskedelem története, V. rész. Pár vonás a közép-és ujkori kereskedelem történetéből. — A kereskedelem erkölcsi méltatása. Zárszavak, Irta és felolvassa: Csiky Lajos, theol. akad. dékán. 2. Társadalmi energia, Irta és felolvassa: Zalai Márk, kereskedelmi tanintézeti tanár. Kezdeté este 8 órakor.

Amerikai lap a clevelandi Kossuth-szoborról.

A Kovács Kálmán plebanos által szerkesztett „Magyarok Csillaga” cz. amerikai lapból következő lelkes sorokat olvassuk a clevelandi Kossuth-szobor ügyéről.

Kossuth Lajos nagy nevének ily fölmagasztaltatásához a legtisztább szívvel csatlakozunk s arra is kérünk mindenkit, hogy e nagy és nemzeti szempontbóli szent céltől egy magyar se vonja meg támogatását. Hiszen ön-

maga magát, édesapáinak dicsőségkoszorúta nevét tiszteli meg az, a ki Kossuth Lajosnak eseményileg nemes magyar nevét megbecsüli. Itt azonban nemcsak beszélni, hanem tenni is kell. Álljon azért össze minden egyes egyelet, minden egyes testület és áldozza föl filléréit a magasztos cél oltárára; mert csakis úgy lehetünk büszkék magyar nemzeti voltunkra itt Amerikában, ha a Clevelandban föllálandó Kossuth-szoborra minden egyes magyar azt mondhatja: az az enyém is, Clevelandé csak a hely, de a költés az az enyém is. Mert Kossuth Lajos az egész magyar nemzeté, tehát annak tiszteletét nem engedhetjük át egy város népének, abban minden amerikai magyar telepnek részesülnie kell. Oh, mert még a magyarok szent Istene se tudna igazán büszke lenni erre a népre az égben akkor, ha ez Amerikaszerzte nem venne részét e szoborfelállítás dicsőségében. Adakozzatok tehát reá honfiak, hogy így e szobor dicsősége hadd legyen valamennyiünk nevének örök hirdetője.

A b.ujvárosi új zsidó iskola.

B. Ujvárosról írják: Lelekekemelő, hazafias ünnepség folyt le e hó 4 dikén, Vasárnap d u. 3 órakor a b.ujvárosi izr. népiskolában. E napon avatta fel a izr. hitközség új népiskoláját, mely egyszersmint ezredévi ünnepel volt összekötve. A szépen díszített és tágas tanterem zsufolásig megtelt nagyszámú közönséggel. Megjelentek ott az iskola növendékein kívül az iskolaszék és a hitközség előljárósága Friedlander Vilmos elnök vezetése alatt, Fried Náthán főrabbi és a hitközsége tagjai. Az éppen B. Ujvároson i. öző Kovacs Gyula orsz. gy. képviselőért egy 4 tagból álló küldöttség ment, ki sajnalkozásának adott kifejezést, hogy sokoldalú elfoglaltsága miatt az ünnepélyre el nem mehet. A szép precízitással előadott énekek és alkalmi költemények és Szigeti Rezső tanító hazafias hévvel tartott fölavató és emlékbeszéde lángra lobbantották a megjelentek keblében a hazaszeretet szent tüzét, a mi a ragyogó szemekben tükröződött vissza. A szépen sikerült ünnepély a „Szózat“ emléklésével és a tanulók megvendégelésével ért véget. Maradtam a tek. szerkesztőségnek kiváló tisztelettel Gelbman Ignác isk. sz. tag.

A század tolvajnöje

A debreczeni 3. h. gy. ezred 5 századának évek óta Trecesényi Istvánné volt a mosónéja. Meg is volt vele elegendő a század, mert a ruhák szép tiszták voltak. De történt, hogy e napokban leltároztak az 5 századnál és arra a kellemetlen felfedezésre jutottak, hogy 52 drb. lepedő hiányzik. A katonaság a maga körében meg is indította a vizsgálatot, de a tettest nem sikerült kinyomozni s a vizsgálat adatai azt látszottak igazolni, hogy a tettes a mosóné. Az ezredparancsnokság át is irt a rendőrséghez s Szücs r. biztos ház kutatást tartva a mosónénál, a lepedők nagy részét meg is találta. A vizsgálatot folytatják a század mosónője ellen.

Bitang lovak.

Nádudvar község előljárósága átirt a rendőrséghez, hogy a Hortobágyról 8 ló a

községbe bitangolt. A tulajdonos bővebb felvilágosítást nyerhet a bitang lovak felől a bűnügyi osztály iktató hivatalában.

Rablás az utcán.

Vakmerő rablótámadást követtek el tegnapi este 9 órakor ösmeretlen tettesek a kórház melletti utcában. Dári János hazafelé igyekezett, mikor hirtelen két ember rátámadt, száját betömtek, fojtogatni kezdték s eközben a pénztárczáját, melyben 10 korona volt, kivették a zsebéből. A vakmerő támadók ezután futásnak eredtek s Dári, miután az utca teljesen kihalt volt, hiába kiáltozott segélyért, nem tudta a rablókat elfogni. A rendőrségnek jelentést tett a támadásról. A rendőrség megindította e nyomozást a vakmerő, de ösmeretlen tettesek ellen.

Eljegyzés.

Rahmer Mihály az első magyar gazdasági gépgyár r. t. debreczeni fiókjának főnöke eljegyezte Fried József nyirbalkányi nagyberlő leányát, Kornelia kisasszonyt.

Egyházlátogatás.

Dávidházy János esperes a debreczeni ev. ref. egyház iskoláit f. hó 12—16 napjain látogatja meg. Egyházunk részéről Kovács János isk. felügyelő, Káposztás Imre és Sáfár László tanítók lesznek a látogató küldöttség tagjai.

Debreczeni kiküldött Szegeden.

Magyarország polgármesterei ez évi országos gyűléseket Szegeden tartják meg. Szeged polgármestere erre a kongresszusra, mely e hó 23-án kezdődik, a következő meghívót küldötte Simonffy Imre polgármesterhez:

Melyen tisztelt kartárs ur!

Győr város polgármestere, mint a magyarországi törvényhatósági joggal bíró városok polgármesterei szövetségének elnöke f. evi prilis 27-én 768. sz. a. kelt köriratával a polgármesterek értekezletét f. evi május 23-án délelőtti 9 órajára Szegedre a városi széképület közgyűlési termében összehívta. A midőn esatlakoztam Győr város nagyérdemű polgármesterének azon kérelméhez, hogy az értekezleten részt venni sziveskedjék, egyidejűleg megkeresem mélyen tisztelt kartárs urat, méltóztassék Szegedre, mely napon és mely vonattal leendő megérkezésétől, netáni akadályoztatása esetén megbízottjának vagy megbízottjainak megérkezési adatairól az illető vagy illetők nevének közlése mellett engem f. evi máj. 15. értesíteni. Értesítésének vétele után itteni tartózkodási idejének tartama alatti lakásáról valamint városunk s közintézményeink mikénti bemutatására vonatkozólag megállapított állapot programról mélyen tisztelt kartárs urat késndelem nélkül fogom értesíteni. Kelt Szegeden 1902. május 4-én. Hazafias üdvözléssel Pálffy Ferenc s. k. polgármester.

A városi tanács tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a szegedi kongresszusra Komlóssy Arthur főjegyző polgármesterhelyettest küldi ki Debreczen képviselőjében.

Hivatal áthelyezés.

A II-ik ker. rendőrkapitányság hivatalos helyisége f. evi Május hó 1-étől József kir. hg. utca 4-ik szám alól Piacz-utca 5. sz.

házba (I-ső emelet) helyeztetvén át, a hivatal működése már e helyen meg is kezdett.

Az osztrákság fogalma pánszláv világitásban

A „Felvidéki Sajtóiroda közli“ Az osztrák parlament legutóbbi botrányal élénken foglalkoztatják a tót nemzetiségi sajtót is. A Narodnie Noviny érdekes fejtegetésekkel kíséri az osztrák németiségnek azt a sajátos hangulatát, melyet a Hoch-Hohenzoilern kiáltás olyan jellemzően tüntet föl. A cikk azt magyarázza, hogy az „osztrákság sem nemzetiség, sem haza, sem nedves, sem száraz, sem liberális, sem konzervatív és megis létezik. Ez az osztrákság valami negatív dolog, a mit horror vénei hoz létre. A nemzeteknek (itt a tótokak érte első sorban ez a pánszláv éjság), a melyek testtel, lélekkel, vérrel, idealokkal, irodalommal bírnak, erősen számolniok kell az osztrákság eszméjével, a melynek égése alatt megfér itakózi és Bethlen-Karaffával. Számolniok is vele. A magyar politikust kidobnák a képviselőházból, ha osztráknak válna magát a magyar zurnalisztika pedig vadászatot rendez egy-egy sasocskára. De mindez nem gátolja, hogy tovább működjék az osztrákság szelleme! Képes lapokon, bélyegeken, zászlócskákon, a mi mind alkalmas arra, hogy a népet, ezt a nagy gyermeket elvakítsa. Másutt csodákozunk, hogy állhat fönn olyan keverék, a hol az egyik oldalon azt kiabálják „Hoch-Hohenzoilern“, a másikon „Megis huncut a német“. Oh uraim, ez egész szépen megfér a megfoghatatlan osztrákság fogalmával.“

A székely huszár bravurja.

Egy erdélyi ujság eleveníti fel a következő szabadságharczi epizódot: A világosi fegyverletét után még tartotta magát egy csapat huszár az Aldunánál. A tisztek szigoruan megtiltották, hogy a szerb földre senki át ne merjen menni a Danán. Furdés közben azonban étfalvi Vitályos Károly neki vágott a nagy víznek s meg sem állott a tulsó partig. Alig ért a tulsó partra, a szerb határőrök észre vették s üldözöbe vették. Azon meztelenül futott a parton fel egy darabig, de ismét kénytelen volt neki fogni a víznek s golyózápor között szerencsésen visszaért bajtársaihoz. Nagy volt az öröm, mert mindenki elveszettnek hitte az első perczen. A parancsnokló tisztt azonban elfogatta, mint engedetlen s az őrszobába vitette. Itt kérdi szigoruan, hogy tudja-e mit tett.

— Igen kapitány ur, de kíváncsi voltam a tulsó partra s meg akartam nézni.

A vitéz huszárt nem büntették meg, mert a tisztek már ekkor értesültek a fegyverletétéről s nem érezték magukat jogosítottnak arra, hogy büntetést szabjanak ki rá.

A kormánypárt egysége.

Budapestről írják ezt a politikai pikantiát: Hogy az ugynevezett szabadelvűpártban mennyire dühöng az egység és az összetartás, annak érdekes jelét láttuk tegnapi a képviselőházban, a hol kevésbe mult, hogy Lukács László pénzügyminisztert le nem szavazták a — kormánypárt tagjai. Ugy történt, hogy a borfogyasztási adóról volt szó és Benedek János hatóságos felszólalása után felállott Lukács László pénzügyminiszter ragaszkodván a kormány álláspontjához. S amikor szavazásra került a sor, a kormánypárt csak nagynehezen tudott összehozni 13 főnyi többséget. A volt nemzetipárt

tagjai ugyanis egytől-egyig a z ellenzékkel szavaztak Lukács László ellen. A minisztert láthatólag deprimálta ez a dolog, és a mikor kiment a folyosóra, azt mondta néhány hívének:

— Szinte sajnálom, hogy nem szavaztak le! Legalább meglett volna a kedvező alkalom arra, hogy lemondjak és nem kellene tovább is túrnöm az áldatlan személyes torzsalkodásokat!

Máshol és nálunk.

Egyik nagyváradi lapban olvassuk a következő sorokat: A nagyváradi rendőrlégenység az elmúlt félévben elméleti szakoktatásban részesült. Az oktatás befejezéseül a legénységgel a rendőrfőkapitányság, vasárnap, május 11-én a központi laktanyában szakvizsgálatot tart, amelyre Gerő Armin főkapitány meghívta vendégeül a megyei és városi törvényhatóságokat, a királyi törvényszék és ügyészség és a rendőrség vezetését, a nagyváradi vizsgálóbíró, a városi törvényhatóság 4 tagját és a sajtó képviselőit.

Ugy tudjuk, a debreczeni rendőrlégenységet is oktatják, de arról senki sem tud semmit, vajon tartanak-e vizsgákat illetékes egyének előtt. Nem ártana a debreczeni rendőrségnek a váradi rendőrség példáját követni.

Hát a magyar diákok?

Bécs-Ujnyelről jelentik a következőket: Mint minden évben, úgy az idei április 30-ik napján is horvát diákküldöttség időzött itt egy történelmi esemény megünneplésére. Az 1671-ik évben e napon fejezték le az itteni fegyvertári épületben Zrinyi Péter gróftól, Hervátország bánját és sógorát Frangepán Ferenczet, kik Magyarországnádorával Wesselényi gróffal és Nádasdy Ferencz koronaőrrel együtt egy hazafias mozgalom élén állottak. A két hős sírját a bécsújhelyi székesegyház déli falában emlékkő jelzi, valamint emlékkő jelzi azt a helyet is, a hol a két hőst kivégezték. A diákok mindkét helyen koszorukat tettek le és emlékbeszédekben magasztalták a vértök érdemeit. Hát a mi diánjaink teljesen átengedik a két magyar hőst a horvátoknak?

Hymen.

Katz Mihály földbirtokos kedves leányát Jolánt eljegyezte Pauntz Ede a Generali bizt. intézet észéki vezérképviselője.

Debreczeni rövid hírek.

Miniszteri biztos Debreczenben. Walter Károly miniszteri biztos az ipariskolák megvizsgálására Debreczenbe érkezett. — **A város adósai.** A város berlői között nem egy van, ki évekre visszamenő hűbösszeggel tartozik a városnak s ez az összeg bizony elég tekintélyes számot tesz ki. Úzus volt ez a városnál — így magyarazta tegnap a tanácsülésen a főgyűlés, mindenkinek fizetnek de a városnak csak akkor, mikor már nem lehet tovább várni. A tanácsülés ezt a rosszust megakarja változtatni és azt a hata-

rozatot hozta, hogy ezután kérlelhetetlen szigorral, szükség esetén, per útján is pontos időre behajtják a követelést. — **Szerencsétlenség a kefégyárban.** Majdnem végzettsé válható szerencsétlenség történt a Stern-féle kefégyárban. A kocsis 14 éves fia Fábán Mihály azt híven a pinczében tűz ütött ki, a gépházon át sietett a pinczébe. Fűtés közben a gép kereké elkapta a fiut s jobb lábát összeroncsolta. Eszméletlen állapotban szállították a kórházba. — **Meglopott kávé.** Kiss Adolf az „Emke” kávéház tulajdonosa reggel arra ébredt, hogy a feje alá tett 50 korona eltűnt. A rendőrség nyomozza az ösmeretlen tolvajt.

Hírek a nagyvilágból.

Vilma királynő betegsége. A fiatal hollandi királynő betegségeiről ezek a hiteles hagai hírek: Vilma királynő állapotában szombaton este mutatkoztak az első nyugtalanító jelenségek. Azonnal elhívták Pot specializistát, a ki kijelentette, hogy a királynő állapota rendkívül veszedelmes. Emma királyné és Henrik herceg a szomszéd szobában rendkívül izgatottan várták az orvos jelentését. A királynő több óra hosszág rendkívül sokat szenvedett, de most valamivel jobban van. Az orvosok egy pillanatra sem távoztak ágyától. A looi kastély előtt folytonosan nagy néptömeg áll, amely izgatottan várja a híreket. Az orvosok kijelentése szerint Vilma királynő maga okozta állapotának megrosszabodását, mert az orvosok tanácsa ellenére elhagyta ágyát. Majdnem az összes külföldi uralkodók tudakozódnak a királynő állapotáról. Hivatalos forrásból megegyezik azt a hírt, hogy a királynőn műtetet hajtottak volna végre.

Dicséretre méltó.

Női kalap újdonságok érkeznek naponta Rózsa Lajos női divatáruházába Debreczen kistemplombazár, hol az idény előre haladottsága miatt Tavaszki kabátok, Gallérok, Blousok, de különösen napernyők alkalmi mesés olcsó szabott árban lesznek eladva.

Óriási azok száma.

kik anyagi boldogulásukat a magy. kir. osztálysorsjáték intézménynek köszönhetik. Őszintén örvendünk, hogy közülök igen sokan Bihari Ede főelarasítónak (Budapest, IV., Varoshaz-uteza 14.) köszönhetik szerencsés-jüket. Érdekelni fogja az olvasót, hogy hol nyerték azokat a nyereményeket, melyeket a nevezett főelarasító fizetett ki. Ime itt következik: Az első sorsjátékban a 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{1}{8}$ -át Maros-Vásárhelyen, $\frac{2}{8}$ -at Medgyesen, $\frac{1}{8}$ -at Ujpesten, $\frac{1}{8}$ -at Budapesten. A hatodik sorsjátékban nyert 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{2}{4}$ -ét Csikmegyében; $\frac{1}{4}$ -ét Bácsmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Gömörmegyében. A 200.000 koronás lönyeremény $\frac{1}{8}$ -át Pozsonyban, $\frac{2}{8}$ -at Veszprémmegyében, $\frac{1}{8}$ -át Kolozsvárott, $\frac{1}{8}$ -át Czinkotán, $\frac{1}{8}$ -át Alsó-Fejérvármegyéken és $\frac{2}{8}$ -at Budapesten. A többi lönyeremény szintén az ország különböző helyén jutott kifizetésre. Felhívjuk a t. olvasó figyelmét Bihari Ede szerencsés elarusító mai hirdetésére, kihez megrendelések — tekintettel a nagy keresletre — mielőbb intézendők. A huzás f. hó 22-én kezdődik. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 korona, $\frac{1}{4} = 3$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ kor., $\frac{1}{1} = 12$ korona.

Távirat.

A delegáció a királynál.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, máj. 7.

Ö Felsege a budai várakban ma déli 1 órakor fogadta a delegátusokat. Andrassy gróf, a magyar delegáció elnökének beszédére Ö Felsege ezt a választ adta:

Az általános politikai helyzetben semmiféle változás nincs. Kormányom szakadatlan igyekezete ezutal is az összes más hatalmakkal fenálló bizalomteljes viszonyaink ápolására irányul. Az európai béke fentartásának megszilárdítására, az Orosz birodalommal fenálló folytonos barátságos egyetértésünk, ezen területek nyugalmának, rendjének állandóságát elősegíti.

Haderőmnek a chinai lázadásnál működő osztályának elismerésem fejezem ki. Hadügyi kormányzatom ezuttal tüzérségi anyag beszerzésére, a tüzérségben eszközrendő ujjászervezésre, a legénység étkezésének javítására, haditengerészetem pedig elkerülhetetlen személyzeti szaporításokra, hajóépítésekre költségöbbleteket kénytelen előirányozni.

Bosznia-Hercegovina fejlődése rendszeren halad előre. Azon meggyőződésben, hogy feladatok megoldásához szokott hazafias buzgalommal fognak látni, munkálkodásaikat legjobb kívánataimmal kísérem s szívből üdvözlöm önöket.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, május 7.

Campigneból érkezett távirat jelenti, hogy 350 zarándokkal, legnagyobb részt nőekkel megtelt vonat kisklott. Kilenczen meghaltak, 11 utas súlyos és 40 utas könnyebb sérülést szenvedett. Az utasok belgák voltak. A kisklás oka az volt, hogy az esőzés alámosta a töltést.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviz különösen a légutak hurutos bántalmainál, a luhí Erzsébet pedig az elhásasodással egybekötött vérszegénységi állapotoknál mutat kedvező hatást. Dr. Wiederhoffer bécsi egyetemi vegytanár-udv. tanácsos.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve read-kívül kellemes.

Középiskolai Torna ingek, sapkák és övök a legnagyobb választékban kaphatók FEKETE JAKAB úri dívat és kalapüzletében Főtér, kistemplom mellett.

Osztálysorsjegy-vevőknek.

Kik kellemes és teljesen megbízható összeállításra szult fektetnek, ajánljuk a Nemzeti Pénzváltó részvénytársaságot, Budapestben. Mert eltekintve attól, hogy eddig a legtöbbet itt nyerték, az intézet 330.000 koronát kitevő óvadéka, mely a legnagyobb a sorsjáték igazgatóságánál, már egymagában szintén teljes garanciát nyújt a sorsjegyvasárlókkal szemben elvállalt kötelezettségek teljes lebonyolítására nézve. Vidéki ügyfeleknek az intézet azon különös kedvezményt nyújtja, hogy a nyerevényeket bármely országban, lejárat előtt is, kívánatra valamely nagyobb vidéki bank- vagy takarékpénztárnál jutalék és költségmentesen kifizetteti.

Gazdáink figyelmébe!

A külföldi porosz szent teljes mértékben pótolja a tatai tojás szén (brikett). Utalunk a vonatkozó hirdetésre.

SZÍNHÁZ.

Komáromy Mariska vendégszínháza.

A színházi szezon vége felé közeledik. A végleg távozó igazgató vendégszereplésekkel akarja megeléjteni az utolsó napokat. Tegnap Komáromy Mariska lépett fel a Nap és Hold operetben. Szünetes előadás volt, de a nézőtér szépen megtelt. Ezen különben csodálkozni sem lehet. Mert nem mindennapi élvezet Komáromy Mariska csodás szépségű, ezüst csengésű hangját s hámulatosságot hallani. Tegnap gyönyörködhetett mindezekben a közönség. Szeretettel fogadták Komáromy Mariskát, kit minden énekszám után s felvonások végén lámpák elé hívtak. Az operett előadás különben jó volt. Bárdos Irma hangja ezuttal érvényesült. Komáromy mellett az est oroszlánrésze Faragó Ödön kabinetalakítása volt, az ő Kalabaras herezege, olyan, amelyet megboldogult Tiszay Dezső óta, ki egyik legjelesebb operettbuffó volt, nem láttunk. A többi szereplők egy némely fogyatékoságtól eltekintve, hozzájárultak a sikerhez.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Mórész Pál.

— Ejj, anyó, monda Goulden ur, hány hete, hogy már nem láttuk egymást?

— Hónapja is van már annak uram! Három hónapja. Azóta bucsun voltam a Márjavölgyi és hazloch kolostorokba; az elzászi, lotharingai és vogezi szentekért tett fogadalmomat váltottam be. Most már annyira a mennyire rendbe jöttem valamennyivel, csak a szent Quirinusz maradt hátra.

— No, annál jobb. Látom, hogy jól men az üzlet. Ennek igazán örülök. Üljön le anyó. Pihenje ki magát.

A Goulden ur szeméből kiolvastam, mi csoda szives örömet évődik a rózsafüzéres vénséggel. De Mária néniék másfelé is voltak dolgai.

— Ó, Goulden ur! Nem maradhatok tovább, mert a többiek már előre mentek. Evig anyó, Rózsafüzéres Gáspár, Heilig Jakab már előre indultak. — Még ma estére én is Szent Quirinbe akarok lenni; azért nem maradhatok tovább, hamarosan előadom, miért jöttem. A dozenheimi toronyóra megbomlott, ott nagyon várják az urat, hogy hozza rendbe.

— No, no! Csak egy pillanatig maradjon még!

— Nem! Nem! Nagyon sajnálom Goulden ur, nem maradhatok, meg kell kezdenem a körutamat.

Hiába boszankodott Goulden ur, kézbe vette a csomagját, épp a midőn Katicza nagy tál káposztát tett az asztalra, mondván:

— Ugyan Mária néni! mit gondolsz? Talán csak nem akar minket itt hagyni, hisz ime itt van az asztalon a tányérja is.

Az öreg szüle az asztal felé fordította a fejét. Pompásan illatozott és párolgott az asztalon a nagy tál leves és a nagy tál káposzta.

A vén asszony még mindig akadékoskodott.

— Nem maradhatok lelkem: Nagyon sietős az utam!

Goulden ur Katiczára kacintott.

— Ejj, szüle, jók még a maga lábai.

— Hát a mi azt illeti, hála Istennek, jól bírom még magamat.

— Üljön le hát no! Szedjen magába egy kis erőt. Az örökös vandoriás mégis csak fárasztó.

— Ó, igen Bertha asszony! Fárasztó, noha harmincz krajczár jár ki érte.

Közelebb húztam az asztal mellé a széket.

— Üljön le már Mária néni, adja ide a botját.

— No hát szót fogadok. De sokáig igyise ugyse maradhatok. Egy-két harapás falat után induloz.

Mindnyájan leültünk. Goulden ur már előbb leült, Katiczám mosolyogva tekintett reám, én pedig magamban így gondolkodtam:

— Az asszonyok mégis csak fiacombak, mint mi.

Igen jó kedvem kerekedett. Mi jobbat is kívánhatna magának a férfi az okos, kedves feleségénél? Igazi drága kincs az ilyen asszony. Mindig azt tapasztaltam, hogy azok a férfiak a legboldogabbak, akiknek ilyen a feleségük.

(Folyt. köv.)

Nyiltér.

„MARGIT“ gyógyforrás.

Margitforrástelep (Bereg megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kétféle hatású a légtutak s tüdőhurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel: tüdővészeseknél még akkor is, ha vérvöröszük van, a Margitviz megbecsülhetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav az oka a rossz emésztésnek. — A hűgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatokat tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő és homokképződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosai, mint az orvosvilág egyéb előkelőjei a legszívesebben használják s előnyt adnak a Margit-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölé.

Mint ivóvíz

kiváló óvószerek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend. Főraktár:

Édeskuty L. Budapesten,

cs. és kir. udv. szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Schweitzer Testvérek

DEBRECZEN,

Piacz-utca 56. a megyeház mellett.

Üzletek:

Miskolcz,

Rimaszombat, Jászberény

Ajánlunk:

Kerékpárokat

elsőrangú angol és német gyártmányokat, hölgyek és urak részére meglepő hasznos szabadalmakkal védett újításokkal.

Kényelmes részletfizetésre is a legalsó gyári árakban.

Nagy mechanikai varrógép és kerékpár zománczozással és nikkelezéssel berendezett javító műhely.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz arjegyzéket tőlünk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz arjegyzéket tőlünk.

Hirdetmény.

A debreczeni faáruraktár szövetkezet felszámoló bizottsága a kereskedelmi törvény 206 §-a szerint alábbiakban közli a „debreczeni fa-áru raktár felszámolásban“ cz. czég **Vagyon és teher állását:**

1901. Deczember 31-én **Vagyon:** készpénz **12.501 K. 36 f.** Ovadék **324 K.** Kétes követelések **8276 K. 90 f.** Cselekvő váltók **40.347 K. 44 f.** Számla adások **16.446 K. 16 f.** Teher: Alapítóké **68895 K. 86 f.** Kétesek tartaléka **6000 K.** Követelők **3000 k.**

Az összes kiadás volt 1901-ben **25645 K. 22 f.**, bevétel **1280 K. 50 f.** s az alprtkére így **24365 k. 42 f.** vitetett át mint a múlt év vesztesége.

Megjegyezzük, hogy ez évi márczius 15 től kezdve minden egyes részjegyre **30 koronát** fizettünk vissza a részjegy tulajdonosoknak, mi által az alapítóké **44535 K. 86 fillérre** olvadt. A márczius 31-iki készpénz állomány **2733 K. 34 f.**, a cselekvő váltók **28914 K 72 f.**, a számlaadások **10646 K 68 f.** s a követelők **1500 korona** összegben szerepelnek.

Kelt Debreczenben, 1902. ápril 31-én.

A debreczeni faáruraktár szövetkezet felszámoló bizottsága:

Lovász János. Serly Ede. Tóth István, Zádor Lajos.

A felügyelő bizottság:

Lengyel Imre, Nagy Ferencz, Varga Károly.

APRÓ HIRDETESEK.

0 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egysébb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedert minden szó 4 fillér.

Egy jó forgalmu utcai szatőcs üzletet megvételre keresek. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás. Szép világos, ma gas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő“ használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerzetében, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón

Friss töltésű bel és külföldi ásványvizek kaphatók Félégyházi János fűszer üzletében a Piacz és Miklós-u. sarkán.

Eladó 2 kirakat rolóval, több üveg szekrények és író asztal a Bika szállóban levő pipa metsző üzletben.

! Csépléshez !

A magyar általános köszénbánya r.-t. Budapest.

ajánlja

Tatai Királdi Sajó-Szent Péteri Doroghi Tokodi Ebszönyi Mészpor trágázáshoz

jó minőségű szeneit rendkívül jutányos áron

!! Tatai tojás szén (brikett) !! — !! Ebszönyi mész !!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb.

Rendeléseket közvetít és felvilágosítást ad: **Hevesi Gyula** Debreczen.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főuradájában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötté

600,000 kor. a 69686. számra

600,000 kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk! egy sorsjegyet vásároljunk,

SZERENCSE-NAPTÁR.

Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szeptemb.	Október	Novemb.	Decemb.
1 82250	1 49317	1 23711	1 73744	1 57927	1 52445	1 23730	1 57388	1 23617	1 18429	1 69689	1 23651
2 69682	2 78082	2 25817	2 82430	2 34226	2 95625	2 73512	2 45796	2 14211	2 23670	2 23685	2 45783
3 23612	3 69627	3 28774	3 98450	3 31332	3 23677	3 23647	3 69636	3 45733	3 95658	3 69511	3 23739
4 23701	4 73723	4 45749	4 57809	4 87207	4 82434	4 57884	4 61454	4 69688	4 43311	4 43226	4 18450
5 53434	5 23655	5 43329	5 98448	5 18427	5 14110	5 61473	5 31338	5 36699	5 73541	5 53418	5 78656
6 69537	6 57719	6 23767	6 69647	6 43333	6 73524	6 69613	6 95625	6 31320	6 18438	6 57900	6 73501
7 57408	7 74057	7 28650	7 53124	7 45710	7 31333	7 82337	7 45765	7 45760	7 44230	7 69629	7 69654
8 23663	8 23738	8 43444	8 57964	8 23731	8 78631	8 82337	8 23636	8 43207	8 67337	8 57556	8 95636
9 23628	9 23726	9 23638	9 23623	9 73668	9 67301	9 23737	9 73709	9 12411	9 73609	9 45778	9 57844
10 69675	10 18411	10 69623	10 34207	10 23615	10 53409	10 57368	10 23695	10 73622	10 73649	10 23655	10 69675
11 95691	11 82414	11 45792	11 57850	11 69606	11 28742	11 34222	11 82316	11 82316	11 28716	11 43245	11 78615
12 95674	12 73522	12 45723	12 34236	12 95626	12 57803	12 14226	12 43408	12 73607	12 18441	12 43245	12 28640
13 78698	13 49350	13 23756	13 86546	13 98443	13 28717	13 78687	13 95671	13 73507	13 35832	13 69667	13 45773
14 45762	14 69649	14 57651	14 43337	14 23665	14 23673	14 15592	14 25809	14 82303	14 14171	14 69686	14 78698
15 23636	15 36780	15 28733	15 82419	15 45748	15 45800	15 14125	15 82354	15 23690	15 69653	15 23621	15 14231
16 57840	16 14125	16 69661	16 73546	16 57809	16 34235	16 14170	16 69665	16 61484	16 14153	16 73648	16 69682
17 69699	17 57829	17 18406	17 82471	17 23783	17 87267	17 95692	17 23611	17 82401	17 45713	17 82445	17 18419
18 57979	18 33449	18 23604	18 82391	18 43235	18 73542	18 23628	18 14268	18 23689	18 73606	18 53444	18 23749
19 82323	19 13640	19 57817	19 45774	19 45722	19 23682	19 14144	19 95614	19 82484	19 57800	19 95606	19 53442
20 45753	20 45791	20 82426	20 31318	20 73728	20 73510	20 73510	20 23611	20 57911	20 73632	20 98438	20 53412
21 57900	21 14259	21 69682	21 69693	21 45730	21 78670	21 69570	21 73747	21 73711	21 95646	21 95667	21 23724
22 14265	22 73947	22 62749	22 43235	22 23623	22 69550	22 23706	22 14233	22 95605	22 57859	22 95642	22 53698
23 98492	23 69624	23 69665	23 82432	23 43421	23 57976	23 14219	23 82338	23 23715	23 69574	23 57954	23 86995
24 69650	24 61478	24 14101	24 78644	24 95686	24 78650	24 18421	24 23652	24 14215	24 23660	24 73710	24 69661
25 62714	25 98408	25 43310	25 43212	25 23674	25 69610	25 23758	25 95655	25 95653	25 78675	25 82301	25 43442
26 23702	26 43345	26 57832	26 31310	26 82342	26 14192	26 98415	26 34224	26 82412	26 80630	26 23631	26 95679
27 73660	27 69546	27 57830	27 73615	27 43413	27 69642	27 80632	27 61461	27 23642	27 73619	27 53420	27 95610
28 98680	28 18408	28 34206	28 34206	28 57830	28 69555	28 82322	28 82469	28 73632	28 23756	28 73664	28 98430
29 78698	29 28700	29 69515	29 45749	29 14193	29 45749	29 45749	29 45749	29 45749	29 23641	29 23641	29 78698
30 73530	30 73632	30 73531	30 98417	30 98417	30 43440	30 23641	30 18421	30 23690	30 18440	30 53445	30 82339
31 45757	31 23792	31 23792	31 34244	31 34244	31 34244	31 23639	31 73545	31 23639	31 23639	31 23639	31 31321

Mikor van a születésnapom? Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára fel van jegyezve. Ezen számokból nemcsak egész sorsjegy, de 1/2, 1/4, 1/8 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben kiadók hasonló számot, ha a kért szám már el volna adva.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 k. | egy negyed (1/4) 1.50 forint vagy 3.— k.
egy fél (1/2) 3.— " " 6.— " | egy egész (1) 6.— " " 12.— "

Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyemény jegyzék huzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit, minthogy a huzás már f. hó 22-én kezdődik mielőbb, de mindenestire

f. é. május hó 22-ig

alóírt szerzésés főelárusítóhoz juttatni.

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14.

Goldstein Mór

bankirodája

áthelyezett a

József kir. herceg-utcza
10. számú házba.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok

női divatszövetekben

Blouz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen Rózsater.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek.

Egyszelvény 3.10 m. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó) hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad ára csak 6. és 6.90 jobb 7.75 finom 6.65 finomabb 10. — legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt. valamint felöltő szöveteket, turista löteneket, legfinomabb kangarnokat stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásától jól ismert postgyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Minták szállítástól jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek. Szövetet közvetlenül fentl. cégétől a gyárhelyiségből rendelni

Hazai gyártmány.

NEMES GÁBOR

Debreczen, a városházával szemben

ajánlja legjobb anyagból készült saját gyártmányu

női, férfi és gyermek czipők

kiváló nagy raktárát.

Az összes raktáron levő czipők saját műhelyemben, személyes felügyeletem alatt készülnek. Kérem az áruk kitűnőségéről és az árak olcsóságáról személyes meggyőződést szerezni.

Alapított 1873.

Hazai ipar.

Hazai gyártmány.

Egyedül valódi angol

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utóérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legregibb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyöresőt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájhólyagok s állatában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felfúfogatást, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, m. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kűtéséknél, megszünteti a fejfájást, szakgátást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellőkelet zöld mezejű apácza-védjegyre! Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyárából Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előfizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle Centifolia kenőcsöt használják, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utóérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szúrás, lővés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgöyülés, a lábnek járás közben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Termék előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhalásában utóérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utazásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim: Apotheker Thierry Adolf Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Mészáros Miklós

m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító

Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz.

Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárudájából

1/8	1/4	1/2	1/1	Küzás május 22 és 23-án
1.50	3.—	6.—	12.—	

Megrendeléseket czélszerűségeből postautalványon kérem.

A szőlő

OIDIUM

betegsége ellen.

a legjobb szer a Dr. ASCHENBRANDT-féle

r é z k é n p o r.

Leszállított ára Budapesten:

5 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fillér

10 és 5 kilogrammos zsákokban á kgr. 50

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Ott, ahol múlt évben a peronospora nem tett kárt, de a lisztharmat igen, az első permetezés helyett elég rézkénporral a tőkeket beporozni. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. Alkotmány-u. 31-ik szám. — Viszontelárusítók kérésre!

Értesítjük

a t. közönséget, hogy
czipó, kalap, férfi és női
divatüzletünket
 Fötér, Szikszay ház, a nagytőzsde mellé
helyeztük át.
 Tisztelettel

Székely Jenő és társa.

Gazdasági, és ipari háztartási gépek szakszereji javítása
 legújantypusban végeztetik

Egyszerű és diszes
Kerti lóczákat,
 kerti és raktári
Vizfecskendőket,
 udvari és községi
Kútszivattyukat,
 kitűnő szerkezetű
Borsajtókat, szőlőzúzókat,
 és minden építési
Vastárgyakat,
 olcsó gyári áron
olcsó kézből ajánl
„Debreczeni Vasöntőde
és Géplakatosság”
 Péterfia végén, a Hadházi utcában.

Turul permetező.

A jelenkor legjobb
peronospora permetezője
 javított alakban, 1902. Modell, fényesen ki-
 állotta a próbát. Teljesen szilárd, réz alkat-
 részekkel, egy perc alatt kivehető szél-
 karrammal. Könnyű, jó és biztos munka.
 Kapható

Kontsek Géza

magkereskedésében, Kossuth utca 7.
 Friss
Liptói májusi turót
 elősmert leg-
 jobb minőségben ajánl
 Makovicky Péter Liptó-Rózsahegyen,
 Egy posta szelence 5 kg. K. 5.34 franco.

Legolcsóbb

bevásárlási forrása a
vasáru

és konyhafelszerelési cikkeknek.
Nánássy Lajos

vasüzlete, főtér. Keresk. és Iparkamara
 épület 69 szám.
 Ahol a tisztviselők, tanárok és vasutasok %
 engedményben részesülnek. — Kereskedők,
 iparosok és földbirtokosok részére a legol-
 csóbb napi folyó árakat számítom.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt
 sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi magy. kir. osztálysorsjátékunk,
100.000 sorsjegyre **50.000** pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg
1.000,000 korona.

1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény á **400.000**, **200.000**, **2** á **100.000**, **1** á **90.000**,
80.000, **70.000**, **2** á **60.000**, **1** á **40.000**, **5** á **30.000**, **1** á **25.000**, **7** á
20.000, **3** á **15.000**, **31** á **10.000**, **67** á **5000**, **3** á **3000**, **432** á **2000**, **763**
 á **1000**, **1238** á **500**, **90** á **300**, **31700** á **200**, **3900** á **170**, **4900** á **130**, **50**
 á **100**, **3900** á **80**, **2900** á **40**. Összesen :

13,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió **160.000** korona.

SZERENCSENAPTÁR.											
Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
K 1 978	V 1 36451	P 1 86576	H 1 24212	S 1 6556	H 1 38200	H 1 40453	C 1 15147	V 1 80641	H 1 83261	V 1 83655	V 1 83655
C 2 26879	S 2 33703	C 2 17769	K 2 48026	C 2 85092	V 2 57285	K 2 64162	P 2 70632	H 2 84732	S 2 2887	H 2 183655	H 2 183655
K 3 51378	V 3 71717	V 3 38297	S 3 65664	P 3 62597	H 3 83087	S 3 83393	S 3 83677	K 3 17430	C 3 21625	V 3 32701	H 3 37470
C 4 65828	H 4 83953	H 4 59571	C 4 83493	A 4 74877	K 4 86023	C 4 92740	V 4 6303	A 4 81729	P 4 89600	H 4 39270	H 4 53722
V 5 83540	K 5 10453	K 5 83183	S 5 95379	V 5 83785	S 5 17703	P 5 28081	H 5 34500	C 5 56307	S 5 64421	K 5 65000	C 5 72766
H 6 2887	V 6 57222	C 6 719805	H 6 25319	H 6 8451	C 6 58204	S 6 44307	K 6 62501	P 6 81102	V 6 83347	P 6 82609	P 6 84303
V 7 32701	V 7 57222	C 7 19805	H 7 38553	K 7 53553	V 7 58088	V 7 65653	V 7 74309	S 7 85119	H 7 92291	H 7 92291	S 7 10634
K 8 51630	V 8 79766	H 8 38913	H 8 65809	C 8 53079	S 8 83143	H 8 83429	C 8 83709	V 8 17344	K 8 21611	S 8 34480	V 8 38117
P 9 65900	S 9 81303	S 9 60001	K 9 83521	C 9 73916	V 9 86576	K 9 93411	P 9 6556	H 9 38200	S 9 40453	H 9 51647	H 9 51647
P 10 83602	V 10 10634	V 10 83202	C 10 96923	H 10 83838	H 10 17769	S 10 24212	V 10 35302	K 10 57285	C 10 64462	V 10 70539	K 10 80641
P 11 404	H 11 28117	H 11 91382	C 11 978	H 11 8538	H 11 38297	H 11 83087	H 11 48026	C 11 74377	S 11 83087	H 11 83677	H 11 84732
P 12 34480	K 12 35176	K 12 19824	V 12 26879	V 12 36451	S 12 59571	P 12 65664	K 12 83785	C 12 86023	S 12 92740	K 12 93411	H 12 17430
V 13 51647	S 13 80641	S 13 38059	H 13 51378	H 13 58703	C 13 83183	K 13 83183	V 13 83785	P 13 17703	S 13 17703	H 13 21611	H 13 21611
H 14 70539	V 14 84732	C 14 60043	V 14 65828	H 14 79717	P 14 83183	V 14 83183	V 14 93379	S 14 8451	V 14 38200	H 14 43007	C 14 52001
K 15 80677	P 15 17309	H 15 83261	H 15 83540	S 15 83953	S 15 19805	H 15 25319	V 15 35353	V 15 50838	K 15 65653	P 15 71209	V 15 81102
K 16 6303	V 16 58179	H 16 91400	K 16 2887	K 16 10453	V 16 38913	K 16 48553	H 16 53079	H 16 83143	S 16 83429	H 16 83709	H 16 83709
C 17 34500	V 17 56307	V 17 21625	V 17 32701	V 17 37410	H 17 60001	S 17 65809	V 17 75916	K 17 86576	C 17 93411	V 17 93411	H 17 17430
P 18 32701	H 18 81102	H 18 39000	C 18 51630	S 18 53722	K 18 83202	C 18 83521	V 18 83521	H 18 17769	P 18 24212	H 18 35302	H 18 38200
H 19 74309	K 19 85119	K 19 64121	H 19 61630	V 19 79766	S 19 91382	S 19 91382	H 19 96923	H 19 83087	S 19 38297	H 19 48026	K 19 52597
V 20 83709	C 20 17344	S 20 83347	C 20 83602	V 20 83602	H 20 84903	C 20 19824	S 20 978	H 20 36451	C 20 59571	V 20 56664	C 20 80677
H 21 6556	C 21 38297	C 21 92291	V 21 4040	H 21 10634	P 21 38059	V 21 26879	S 21 59571	V 21 59571	V 21 83183	V 21 83183	H 21 83677
K 22 35302	V 22 57285	P 22 21611	H 22 34480	S 22 38117	S 22 60043	H 22 51378	C 22 79717	V 22 83183	V 22 83183	H 22 83183	H 22 83183
K 23 52597	S 23 83087	S 23 10453	K 23 51647	V 23 51647	V 23 83261	K 23 65828	P 23 83953	H 23 19805	S 23 25319	C 23 35353	H 23 38059
C 24 74377	V 24 86023	V 24 64462	S 24 70532	P 24 80641	H 24 91400	K 24 83540	S 24 10453	S 24 38913	C 24 48553	V 24 59679	K 24 58088
P 25 83785	H 25 17703	H 25 83953	C 25 83677	S 25 84732	K 25 21625	C 25 2887	V 25 37410	C 25 60001	P 25 83202	V 25 75916	H 25 83143
K 26 8451	K 26 38059	V 26 92740	C 26 6303	V 26 17309	S 26 39000	P 26 32701	V 26 51630	V 26 53079	H 26 83202	H 26 83521	C 26 86576
V 27 35353	S 27 58088	V 27 23081	V 27 64500	H 27 38179	C 27 64421	S 27 51630	K 27 79766	C 27 91382	V 27 96623	V 27 96623	H 27 17709
H 28 53079	C 28 83143	C 28 44307	V 28 62501	K 28 56307	P 28 83347	V 28 65900	S 28 84303	S 28 19824	H 28 978	C 28 36451	H 28 38297
K 29 53916	V 29 74309	H 29 65653	H 29 74909	C 29 81102	S 29 92291	H 29 83087	C 29 10634	V 29 38959	K 29 26879	P 29 53703	H 29 59571
P 30 58388	S 30 83429	S 30 83429	C 30 83709	C 30 85119	C 30 92291	K 30 4040	P 30 83117	H 30 60043	H 30 60043	S 30 51378	H 30 51378
C 31 8558	V 31 93411	V 31 93411	P 31 17344	P 31 17344	P 31 21611	S 31 34480	S 31 51647	C 31 65828	C 31 65828	H 31 79717	H 31 83183

Mikor van születésnapom? Mindenki kisérleje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszthatja saját számát.
 Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.
 Az I. osztályu eredeti sorsjegyek tisztelettel betéjei a következők :
 egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagy 150 korona | egy negyed (1/4) frt 150 vagy 3. — korona
 fél 1/2 " 3. — " 6. — " | " egész (1) " 6. — " 12. — "
 A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beklüldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kerünk azonnal, de legkésőbb
 f. évi május hó 10-ig
 közvetlenül hozzánk beklüdeni.

FIÓKOK : **TÖRÖK A. és Tsa**
 V., Váczi-körut 4. **BANKHÁZA**
 Muzeum-körut 11. **BUDAPEST, VI., Teréz-körut 46a.**
 Erzsébet-körut 54.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó. **TÖRÖK A. és Tsa bankházának, Budapest.**
 Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához ..... darab
 eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A ..... korona összeg) utánveendő.
) utalvánnyal küldöm.
) mellékelve bankjegyekben (bélyegekb.)) A nem kívánt törlendő

Pontos cím : (.....)
 (.....)
 (.....)